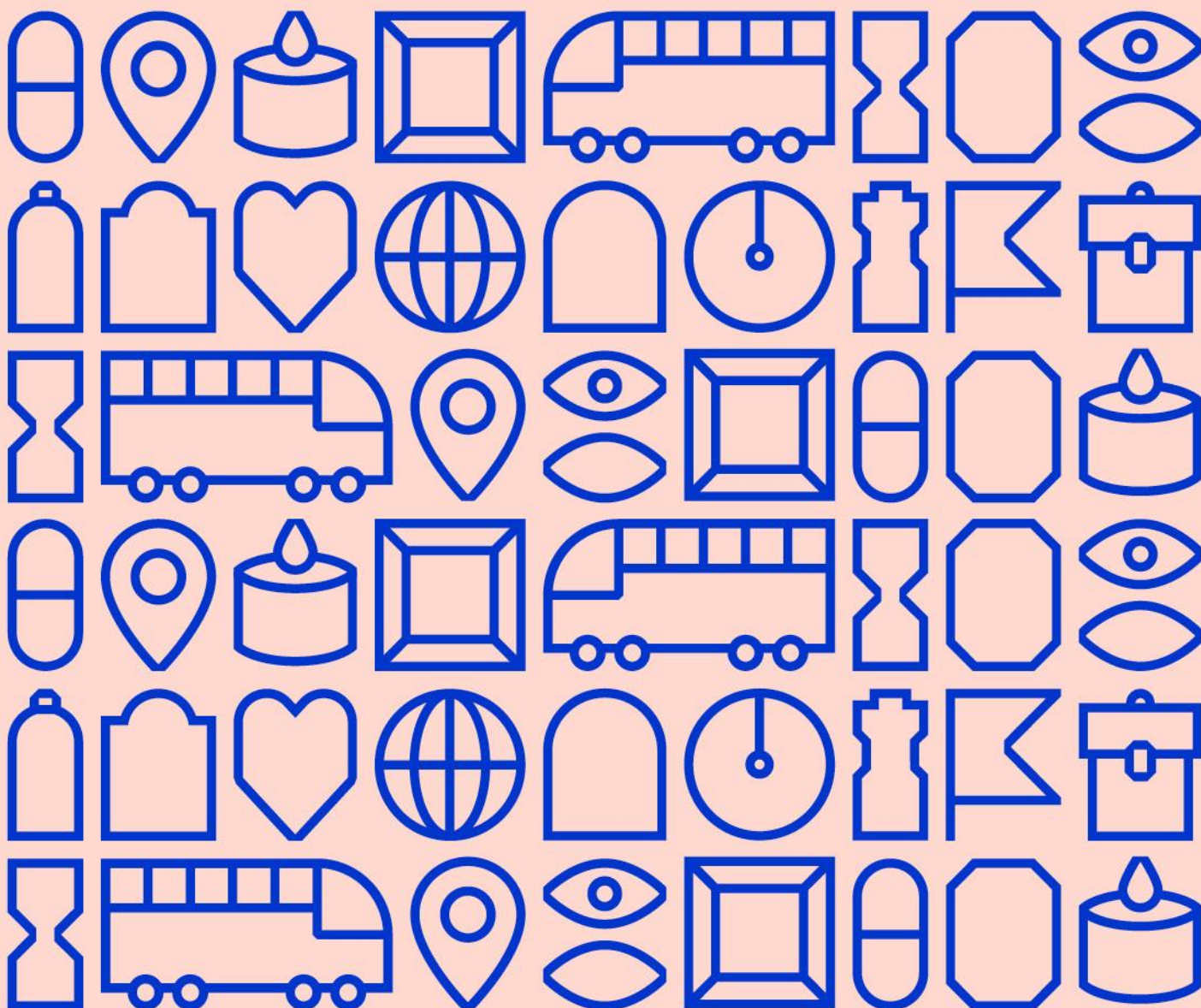

VISEGRÁDI VÁR

13–16. SZÁZAD

Nemzeti Emlékezetpedagógiai
Program

Visegrádi vár

13–16. század

„Jöjj el, lásd meg, éld át!”

BUDAPEST, 2024

Tartalom

1. Bevezető.....	2
2. Előkészítő óravázlat.....	4
3. Helyszíni feladatok	9
a. Nyomkeresés	9
b. Képes krónika	11
c. Helyszíni kvíz / Tudáspróba	11
d. Drámapedagógia.....	13
4. Forrásjegyzék.....	15
5. Melléklet.....	17
Nyomkeresés	18
Képes krónika	20
Helyszíni kvíz / Tudáspróba	25
Drámapedagógia	27

1. Bevezető

Mit kell tudni a programról?

A Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (NEP) azért jött létre, hogy lehetőséget nyújtson a köznevelésben tanuló diákok számára Magyarország nemzeti és történelmi emlékhelyeinek megismerésére. Az egyes emlékhelyekre kidolgozott programok során a részt vevő osztályok előbb tanórai keretek között felkészülnek az adott emlékhely történetéből, majd egynapos látogatást tesznek az emlékhelyre. A látogatás során – a program részeként kidolgozott – helyben elvégezhető feladatok megoldásával (pl. nyomkeresés, képes krónika stb.), élményt adó módon ismerik meg az adott emlékhely jelentőségét. A kirándulás után ismét tanórai keretek között tudják bemutatni elkészített projektfeladataikat, illetve az emlékhely témájában készített, érettségi típusú feladatok megoldásával megszerzett tudásuk is ellenőrizhető. Az egyes emlékhelyekhez készített programcsomagok jól illeszkednek az iskolai tantervi követelményekhez, így kiválóan alkalmasak a törzsanyag kiegészítésére, elmélyítésére, mélységelvű témafeldolgozásra.

A program részei, lebonyolítása

1. **Előzetes felkészülés (1-2 tanóra):** A NEP oldaláról letölthetők az előzetes felkészülés anyagai: a felkészítő óra óraterve, valamint a hozzá mellékelte ppt. Ezt a történelemtanár kollégák maguk tudják felhasználni tanórai keretek között. Miután feldolgozták a szakmai-tartalmi kérdéseket, érdemes a helyszínen elvégzendő feladatokat is átbeszélni, valamint megalakítani a leendő csoportokat.
2. **Látogatás az emlékhelyen (1 napos kirándulás):** Amennyiben egy múzeum vagy más intézmény működteti az emlékhelyet, úgy a látogatás előtt szükséges egyeztetni az intézménnyel. A programban részt vevő helyszínek már ismerik a NEP-et, így szükség esetén tudnak segíteni. A megérkezés után **az első feladat a „nyomkeresés”,** melynek során a diákok csoportosan, a program részeként megadott térképvázlat és a hozzá tartozó feladványok segítségével kutatják végig az emlékhelyet. **Második feladatként** célszerű a **„képes krónikát”** elkészíteni (párhuzamosan a nyomkereséssel) – ennek során a csoportokba szerveződött diákok az emlékhely előre megadott legfontosabb, legszebb részeit felkeresik, és egy-egy kis videóban némi magyarázattal megörökítik. Később ezt egységes videóvá szerkesztik, melyet majd a látogatást követő tanórán tudnak bemutatni. Ezek után következhet a **„tudáspróba”,** mely egy klasszikus tesztelési kvíz. Ennek megoldása jól összegzi, illetve ismétli át az emlékhely fontos tudnivalóit. Az igazán lelkes csoportok negyedik részként **drámapedagógiai feladatot** is megoldhatnak, mely szintén azt a célt szolgálja, hogy minél inkább átélhető legyen az emlékhely története – a feladatot akár már a felkészítő órán ki lehet osztani, hogy minél jobban föl tudjanak rá készülni a csoportok. A program keretében megadott feladatok mellett természetesen igénybe lehet venni az adott emlékhely tárlatvezetését vagy múzeumpedagógiai foglalkozását, ugyanakkor mindez adott esetben már meghaladhatja az optimális 3-4 órás időkeretet.
3. **Utólagos feldolgozás (1-2 tanóra):** A látogatást követő történelemóra(ko)n az egyes csapatok be tudják mutatni a helyszínen fölvevett videóikból összevágott „képes krónikákat”, melyeket a tanárkollégák és az osztály többi tagja is értékelhet. Ezek után pedig immár tantermi keretek között lehet megoldani az emlékhellyel kapcsolatos ismereteket és kompetenciákat elváró érettségi típusú feladatokat, mintegy a program zárásaként.

Néhány információ a visegrádi programcsomagról

- A történelmi emlékhelyen a feladatok többsége a szabadban, valamint a visegrádi királyi palota termeiben zajlik. A feladatok bemutatására a palota udvarán, valamint egy-egy árnyékosabb részen van lehetőség.
- A programcsomag elsősorban 9. évfolyamos diákoknak ajánlott. A program központi eleme a Hunyadi Mátyás uralkodása és a reneszánsz megjelenése hazánkban. Emellett a program érinti az Anjou-kort, mint Mátyás építkezéseinek előzményét.

2. Előkészítő óravázlat

Ajánlott korosztály és tananyag: 9. évfolyam; *A középkori Magyar Királyság fénykora – Hunyadi Mátyás*

Ajánlott időtartam: előkészítés: 1-2 tanóra; feladatok a helyszínen: 3-5 óra.

Munkamódszer és segédanyag: tanári előadás ppt-prezentációval; tanári ismétlő kérdések; helyszíni csoportos és egyéni feladatok.

Előkészítő óra / órák

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
A visegrádi vár <ul style="list-style-type: none">• Visegrád fekvése• A három helyszín: fellegvár – alsóvár (Salamon-torony) – királyi palota	Mi volt Esztergom és Buda jelentősége?	1. dia: áttűnés: makettből a mai állapotra 2. dia: Dunakanyar; Esztergom és Buda között 3. dia: Visegrád Nagymaros felől
Királyok Visegrádja – építéstörténet <ul style="list-style-type: none">• Videó kijegyzetelése: IV. Béla – I. Károly – I. Nagy Lajos – Hunyadi Mátyás (1476–1485 között zajlott az építkezés) építkezéseinek kiemelése	Melyik esemény miatt indult el a fellegvár kiépítése? Miért nem szerette I. Károly a palotát? Ki volt Zách Felicián? Ki dolgozta fel a történetet? Hány király halt meg Visegrádon? Mi hátráltatta I. Nagy Lajos építkezéseit? Miért alakította át Mátyás a palotát? Milyen stílusú a palota?	4. dia: beágyazott videó 5. dia: alaprajz 6. dia: Beatrix és Mátyás
A palota jellegzetes részei: Kapu: <ul style="list-style-type: none">• Duna felé – gyakran közlekedtek hajón (Bucintoro)	Mi volt Mátyás két fővárosa 1485 után? Miért fontos, hogy látványos legyen egy uralkodói székhely?	7. dia: a palota kapuja ma és a rekonstrukció (A palota részeit bemutató)

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
<ul style="list-style-type: none">Török követ is érkezett hajón – a történet szerint annyira lenyűgözte a palota, hogy mire Mátyás elé ért, elfelejtette a szónoklatát is.Duna partján lovagi tornapálya – uralkodói címeres zárterkély, ahonnan nézték a viadalokat.	<p>Milyen feladata van egy királyi udvarnak a diplomáciában?</p> <p>Milyen célból tartottak lovagi tornát?</p>	<p>minden dia ezen az elven épül fel.)</p>
Múzsák kútja <ul style="list-style-type: none">Csak pár töredék maradt meg.Nem tudjuk a pontos helyét – a királyi palota épülete előtti központi téren állhatott.Bonfini szerint ünnepek alkalmával bor folyt belőle.A hegyoldalból vezetékek vitték a kutakhoz a forrásvizet – a szintkülönbségből fakadó nyomás működtette a szökőkutakat.Ha a hegyoldali tartályokba bort töltöttek, akkor bor folyt a kútból.	<p>Kik a múzsák?</p> <p>Melyik stílus nyúlt a görög mitológiához?</p> <p>Bor folyik a kútból – mit jelent ez egy vendég számára?</p> <p>Milyen műszaki ismeretek kellettek a szökőkutak működtetéséhez? (Nincs áram, gőzgép, motor!)</p>	<p>8. dia: a Múzsák kútja ma és a rekonstrukció</p>
A palota épülete <ul style="list-style-type: none">Mátyás átépíttette az Anjouk gótikus palotáját – Beatrix otthon érezze magát – itáliai új stílus megjelenése – reneszánszA fakazettás mennyezetet beboltozták, új lakószárnyakat alakítottak ki.Díszudvar – kerengővel – építész: János ferences szerzetes.A díszudvar gótikus kútját lecserélték.	<p>Mi volt a gótikus palota átépítésének célja?</p> <p>Melyik szintet ki használta? Miért?</p> <p>Lehetséges beszélgetési téma: Korábbi korok épületeinek felhasználási lehetőségei: műemlék vagy formálandó anyag?</p>	<p>10. dia: a palota épülettömbje ma és a rekonstrukció</p>
Herkules-kút <ul style="list-style-type: none">Giovanni Dalmata készítette – udvari szobrászA kúton a Mátyás által birtokolt területek címerei láthatók.	<p>Miért gyermek Herkules van a kúton? Dalmata nem ismerte a történetet?</p> <p>Kire utalhat a gyermek Herkules?</p> <p>Mi lett a sorsa? (Corvin János nem tudja megszerezni a trónt, a</p>	<p>11. dia: Herkules-kút és a rekonstrukció</p>

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
<ul style="list-style-type: none">• Kút tetején: gyermek Herkules a lernai Hydrával harcol.• Herkules 12 próbájából ez a második.• Mind Herkulesnek, mind a Hydrának volt segítsége.• Gyermek Herkules = Corvin János• Hydra = ellenségei• Kút üzenete: Mátyás gyermeke legyőzi ellenségeit, és király lesz, örökli a trónt – Mátyás politikai programja az 1480-as évek táján	törökkel harcol a déli határnál, majd 1504-ben meghal. A Hunyadi-dinasztia Corvin János gyermekeinek nem sokkal később bekövetkező halálával kihalt.)	
Oroszlános kút <ul style="list-style-type: none">• 1483-ban készítették budai szobrászok vörösmárványból.• A nevét a kút oszlopait tartó oroszlánokról kapta – jelképek: Mátyás ellenségei, akiket kutyák szorítanak le – a kutyák Mátyás hú báróit jelképezik.• A falikút medencéjében a mennyezeti felirat és címer tükröződik – tükörírással van felírva.• A kút a királyné kertjében áll.	Mit szimbolizálnak az állatok: az oroszlán és a kutya?	12. dia: Oroszlános kút ma és a rekonstrukció
Kápolna <ul style="list-style-type: none">• Az I. Nagy Lajos alatt épített palotakápolnához Mátyás lépcsősort építtetett, és előtte teraszt alakított ki (a teraszon hársfák álltak, ahogy ma is).• A kápolna tetőzetét újjáépíttette, és mázas cserepekkel fedték le.• Az ezüstsípos orgona az erkélyen kapott helyet.• A szentélyben Itáliából származó szentség ház és más díszítőelemek is voltak.	Miért volt szükség palotakápolnára, ha a palota mellett volt a ferencesek rendháza és temploma? Miért hozatott egy vagyonért itáliai tárgyakat Mátyás a templomba?	13. dia: a palotakápolna ma és a rekonstrukció

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
Fűszerkert <ul style="list-style-type: none">• Pergolával díszített kert egyik része (másik a gyümölcsöskert)• A kertben Mátyás korában ismert és fogyasztott, használt növényeket találunk ma is, pl. izsóp, istenfű, rozmaring, szurokfű.• Mátyás nagyon szerette a hagymát, egyszer Itáliából kapott fokhagymát, amit a legdrágább ajándékok egyikének nevezett, s nagyon hálás volt érte.• Mátyás a kert végében egy kertilakot – borospincével – is építtetett magának, ahová elvonulhatott.	<p>Miért volt fontos a fűszerkert?</p> <p>Milyen ára volt egy-egy fűszernek?</p> <p>Milyen hiedelmek/gyógyhatások kapcsolódtak a felsorolt növényekhez?</p> <p>Mely növények voltak a legalapvetőbb élelmiszerek Mátyás korában? (káposzta, répa [mindenféle színben, pl. lila répa is volt])</p>	14. dia: A fűszerkert ma és egykor.
A palota feltárása <ul style="list-style-type: none">• A török hódítás elpusztította a palotát.• Az 1930-as évek elejéről származó térképen nincs jelölve a palota!!!• A hegyoldalon nem voltak növények – a védetőség miatt –, ezért jelentős erózió.• A század első felében gyümölcsös telkek voltak a helyén.	<p>Mi őrizte meg a palota emlékét? (Bonfini, Oláh Miklós – korabeli történetírók)¹</p> <p>Mi teszi lehetővé a helyszín pontos azonosítását?</p> <p>Lehetséges beszélgetési téma: Honnan tudjuk azonosítani régi események pontos helyszínét? Domborzati változások (feltöltődés, erózió, lemosás, folyómeder változása [meanderezés]).</p>	15. dia: turista-térkép, 1930-as évek első fele 16. dia: Visegrád, 1930-as évek első fele (Fortepan)
Schulek János <ul style="list-style-type: none">• Schulek Frigyes – építész: Halászbástya tervezője, Mátyás-templom felújítója – fia• Építész, a magyar műemlékvédelem elindítója• A Salamon-torony felújításának befejezője• Oláh Miklós alapján a királyi palotát megtalálja: 1934 szilveszterén	<p>Milyen tanulságot rejt Trója és a visegrádi királyi palota feltárása?</p> <p>Mi a nehéz a források leírásaiban? (helynevek eltérései)</p> <p>Mi a műemlékvédelem célja, feladata?</p> <p>Mi okoz bizonytalanságot a helyreállításban?</p>	17. dia: Schulek János 18. dia: a palota feltárása

¹ Forrás az óravázlat végén!

Tananyagvázlat	Tanári kérdések	Prezentáció
egy telekbirtokos öregasszony engedélyével megkezdi a palota ásását – pont a palotakápolnánál kezdett el ásni! <ul style="list-style-type: none">• 1934-től haláláig (1948) a palotát tárja fel.	Mi biztos és mi a képzelet a műemlékvédelemnél? Hogyan lehet ezt jelölni a műemlékeknél?	
A palota feltárása, '50-es évek <ul style="list-style-type: none">• Az '50-es évektől látogatható – a feltárás még ma is folyik.	Mi akadályozza a feltárást? (magántulajdonban lévő telkek) Rekonstrukció – célok, feladatok, érdekek?	19. dia: filmhíradó a visegrádi palotáról

Források:

„Itt négyszögletes függőudvar van [...]. A kellős közepén remekbe készült forráskút emelkedik, vörösmárványból faragták, a múzsák alakja domborodik rajta, s a csúcán egy Cupido-szobor márványtömlőre telepedve nyomja ki a jóízű, hideg vizet, mely a szomszéd hegyen fakadó forrásból vezetéken jut el ide, és zenés csobogással szökik csöveiből egy márványkádba, majd onnan egy kerek medencébe. Ebből a kútból, a híres Corvin Mátyás király parancsára – az ő műve minden építkezés, melyet itt elmesélek – diadalünnepei idején bor folyt, ahogy az idősebbektől hallottam, hol fehér, hol vörös; [...]. Sehol sem láttam a mai napig az általam bejárt királyságokban hasonló díszítésekkel épített szobákat. Csak egyedül Párizsban láttam, azon a helyen, melyet a nép a Parlament Udvarának nevez [...] egy olyan szobát, mely hasonlított ezekhez és a budai szobákhoz, mennyezetét aranyozott gerendákkal borították.” (Oláh Miklós esztergomi érsek leírása a visegrádi királyi palotáról, 1536)

„Hová lett ez mind? Az Oláh [Miklós, esztergomi érsek] által kijelölt helyen még csak falmaradványok sincsenek. Ha pedig a palotákat az alsóvár délkeleti körfala és a város között, a Duna vize és a hegy lába által határolt keskeny területen keressük, azt kell megállapítanunk, hogy itt ugyan található falmaradványokat, de ez a keskeny földszaliga fogadhatná be mindazt a sok szépet, amit Oláh leírt.” (Varjú Elemér *Magyar várak* c. könyvéből, 1933)

3. Helyszíni feladatok

Feladatok a visegrádi várban

Nyomkeresés

- Csoportokat alakítunk.
- A csoportok a palotában egy térkép segítségével megkeresik a nyomokat, és párosítják őket a meghatározásokkal.

Képes krónika (kisfilmkészítés)

- A csoportok a palotában a telefonjukkal filmfelvételeket készítenek a kiemelt helyszínekről és magukról
 - Otthon ezt megvágják, zenét vágnak alá, feliratokat készítenek.
 - A záróórán a kisfilmeket bemutatják.
- A) változat: Minden csoport végigjárja az öt kiemelt helyszínt (Herkules-kút, Oroszlános kút, Miről mesélnek a kályhák cserepei?, Beatrix fürdője, Fűszerkert), és kisfilmjében az egész palotakomplexumot bemutatja.
- B) változat: Minden csoport csak egy helyszínt kap, és azt mutatja be részletesen.
- C) változat: Ha a diákok nem tudnak kisfilmet készíteni, fotóznak, és prospektust állítanak össze.- A csoportok a megadott helyszínekből előre készülnek, hogy tudják, mit kell lefilmezni és milyen szöveget mondjanak.

Tudáspróba

- A diákok egyénileg vagy csoportban kitöltenek egy feleletválasztós tesztet a palota történetéről és nevezetességeiről.

Drámajáték

- A csoportok a palota területén előadnak egy, a helyszínen játszódott történelmi jelenetet.
- Az öt téma kiosztása: Török követ Mátyás udvarában, Beatrix először érkezik meg a palotába, Schulek János megtalálja a palota romjait, A V4-ek megalakulása (Kőtárban!), A legbecesebb ajándék, amit Mátyás kapott.
- A csoportok otthon készülhetnek a jelenetre szöveggel, szereposztással, kellékekkel.

Prezentáció: 20. dia: A feladatok; 21. dia: A palota loggiája

a. Nyomkeresés

A diákok öt csoportban megkeresik a visegrádi királyi palota térképén bejelölt helyszíneket, és egy táblázatban párosítják a megfelelő leírásokkal.

Előkészület: Csak az öt csoportot érdemes előre beosztani, a csoporttagok azután a többi feladatot is együtt végzik el. Természetesen lehet kevesebb csoportot is létrehozni, ebben az esetben nem minden feladatot fogunk kiosztani. Ha több mint öt csoportot alkotunk, akkor többen azonos feladatot fognak végezni. A csoportok ideális létszáma 3–6 fő.

Segédanyag: térkép és kitöltendő táblázat (a tanár számára megoldások is), valamint a letölthető applikáció: <https://play.google.com/store/apps/details?id=hu.vg.visegrad&hl=hu&gl=US&pli=1>

A helyszínen: A csoportok önállóan mozognak és dolgoznak, egy–másfél órát érdemes rászánni.

Ellenőrzés: A megoldások segítségével helyben és szóban a legérdekesebb, de időhiány esetén a táblázatokat beszédve írásban is lehet.

A tanulói feladatlapot és a térképet ld. a Mellékletben.

Nyomkeresés – Megoldások

Leírás	Név	Sorszám a térképen
Magyarország patrónáját ábrázoló vörösmárvány dombormű.	Visegrádi Madonna	12.
Címertartó állatok előreugró fogakkal.	sárkányok	6.
Kék mintás patikárius edény, amiben kenőcsöket tartottak.	szíriai albarello	4.
I. Károly által tartott nemzetközi konferencia emléktáblája.	visegrádi királytalálkozó	1.
Az a fegyveres, akinek szeméremkupakos nadrágja van.	15. századi nehézgyalogos	7.
A legelterjedtebb, ám legcsillogóbb Hunyadi-címer helye.	Oroszlános kút baldachinjának alja, ami tükröződik a kút medencéjének vizében.	11.
Bár bölcsőnek néz ki, mégis tisztálkodásra használták.	fürdődézsza	10.
Itt őrizték a drága fűszereket.	fűszeresládá	8.
Ahová a király is egyedül jár, de az ember itt sincs egyedül.	Árnyékszék torony	13.
A szakácsnak szüksége van egy növényre, amelyet vízi szárnyasok ízesítéséhez használhat.	istenfa	15.
Egy különleges eszköz, amivel a gyertyát eloltják.	gyertyakoppintó olló	9.
Az a szoba, amelyben fakazettás mennyezet van.	Zsigmond-szoba	3.
Ahol egymás közelében egy- és kétfarkú oroszlán látható.	Herkules-kút címerei	2.
Ma itt láthatók a kutak megmaradt eredeti darabjai.	Múzeumi terem	5.
Fűszer és gyógyszer: jó fejfájásra és étvágyjavításra, de elsősorban a konyhában pizza ízesítésére használják. Magyar neve...	szurokfű	14.

b. Képes krónika

A diákok – csoportokba rendeződve – a telefonjuk segítségével filmfelvételeket készítenek, ezekből később, otthon pár perces kisfilmet vágnak össze. Ha ez valamiért nem lehetséges, akkor fotókat készítenek, és azokból otthon prospektust állítanak össze.

Előkészület: Az osztály adottságait, érdeklődését figyelembe véve el kell dönteni, hogy az A) vagy a B) változatot választjuk. Az A) változat az egyszerűbb: minden csoportnak ugyanazt az öt megadott helyszínt kell végigjárnia, majd a kisfilmben bemutatnia. A B) változatban mindegyik csoport csak az egyik helyszínnél dolgozik, és azt mutatja be mélyebben. Ebben az esetben el kell dönteni, hogy melyik csoport melyik helyszínt kapja. Ha a kisfilmkészítés nem lehetséges, akkor a C) változat, a prospektuskészítés is választható.

A feladatot a diákoknak már az előkészítő órán osszuk ki, hogy előre készülhessenek a helyszínekből vagy helyszínből, hiszen tudniuk kell, hogy pontosan mit filmezzenek le, és milyen szöveget mondjanak fel.

Segédanyag: feladatlap az A), a B) és a C) változathoz (az A) változatén mind az öt csoport feladata szerepel) és térkép.

A helyszínen: A csoportok önállóan mozognak. Az A) és a C) változat esetén érdemes az öt csoportot az öt helyszínhez külön-külön elindítani, és megbeszélni velük, hogy milyen irányban mozognak tovább, hogy ne zavarják egymás munkáját. Szintén legalább egy–másfél órát vesz igénybe.

Ellenőrzés: Mivel a kisfilmeket (vagy a prospektust) otthon kell befejezni, az alkotások bemutatására már otthon, a következő tanórán kerül sor. Egyéni alkotásokról van szó, így egységes értékelőlap nincs. A szóbeli értékelésnél érdemes figyelembe venni, hogy az alkotás mennyire szakszerű, informatív, mennyire esztétikus, humoros, illetve mennyire csapatmunka eredménye.

A feladatokat ld. a Mellékletben.

c. Helyszíni kvíz / Tudáspróba

A diákok egyénileg vagy csoportjaikban megoldanak egy 25 kérdésből álló feleletválasztós tesztet az előkészítő órán és az előző feladatok készítése során szerzett ismereteik alapján.

Előkészület: Csak azt kell eldönteni, hogy a tudáspróbát egyénileg vagy az öt csoport között akarjuk lebonyolítani.

Segédanyag: feladatlap (a tanár számára megoldások is).

A helyszínen: A kiosztott feladatlapokat a diákok kitöltik (amennyiben ezt a feladatot már digitalizálták, akkor az erre létrehozott alkalmazás segítségével online is kitölthető). Fél órát szánjunk rá!

Ellenőrzés: A megoldások segítségével helyben és szóban a legérdekesebb, de időhiány esetén a táblázatokat beszedve írásban is lehet (amennyiben a feladatot már digitalizálták, akkor a megoldás kérdésenként, az idő lejártával automatikusan megjelenik, és az alkalmazás az eredményt is számolja).

A feladatlapot ld. a Mellékletben.

Megoldások

1. Melyik esemény zajlott a visegrádi királyi palotában?

A) Szent István koronázása	B) Zách Felicián merénylete	C) I. Károly halála	D) Mátyás halála
----------------------------	-----------------------------	---------------------	------------------

2. Ki készítette a Herkules-kutat?

A) Antonio Bonfini	B) Corvin János	C) Giovanni Dalmata	D) Oláh Miklós
--------------------	-----------------	---------------------	----------------

3. Miért indult meg a visegrádi királyi palota átépítése Mátyás uralkodása alatt?

A) a német-római császári cím elérése érdekében	B) a pápalátogatás miatt	C) III. Frigyes gúnylevele miatt	D) Aragóniai Beatrixszal kötött házassága miatt
---	--------------------------	----------------------------------	---

4. Mi volt Mátyás gályájának a neve?

A) Bucintoro	B) Beatrix	C) Victoria	D) Navicula
--------------	------------	-------------	-------------

5. Hol zajlottak a lovagi tornák Mátyás idejében?

A) A Duna partján	B) A tribün előtt	C) A palota udvarán	D) Nem voltak lovagi tornák
-------------------	-------------------	---------------------	-----------------------------

6. Kik építettek ismereteink szerint legelőször védműveket Visegrádon?

A) rómaiak	B) Szent István	C) IV. Béla	D) gótok
------------	-----------------	-------------	----------

7. Hol fogadta Mátyás előszeretettel a külföldi követeket?

A) a Herkules-kútnál	B) a palotakápolna előtti teraszon	C) a tribünnél	D) a Duna partján
----------------------	------------------------------------	----------------	-------------------

8. Mi a szakneve a fekete sereg nagy, fa pajzsának?

A) angolnyárs	B) pika	C) pártá	D) pavéze
---------------	---------	----------	-----------

9. Kit jelképez a Herkules-kút Herkulese?

A) Hunyadi Jánost	B) Hunyadi Mátyást	C) Herkulest, a Hunyadi család őst	D) Corvin Jánost
-------------------	--------------------	------------------------------------	------------------

10. Milyen állat szobortöredékét találták meg a palota területén?

A) sárkány	B) sas	C) medve	D) griff
------------	--------	----------	----------

11. Ki találta meg a palota romjait?

A) Schulek Frigyes	B) Schulek János	C) Antonio Bonfini	D) Fadrusz János
--------------------	------------------	--------------------	------------------

12. Miből készült a visegrádi Madonna?

A) fából	B) gránitból	C) vörösmárványból	D) alabástromból
----------	--------------	--------------------	------------------

13. Melyik kútból folyt Oláh Miklós szerint ünnepnapokon bor?

A) Herkules-kút	B) Múzsák kútja	C) Oroszlános kút	D) egyikből sem
-----------------	-----------------	-------------------	-----------------

14. Mi működtette a palota szökőkútjait?

A) rabszolgák	B) motor	C) gravitáció	D) fogaskerekek
---------------	----------	---------------	-----------------

15. Ki építette a palotakápolnát?

A) I. Károly	B) I. Nagy Lajos	C) Hunyadi Mátyás	D) IV. Béla
--------------	------------------	-------------------	-------------

16. Ki lakott az alsóvár Vízi tornyában?

A) a pilisi ispán	B) a visegrádi várkapitány	C) Salamon	D) I. Nagy Lajos
-------------------	----------------------------	------------	------------------

17. Hol rendezték meg 1335-ben a visegrádi királytalálkozót?

A) a fellegrvárban	B) az alsóvárban	C) a királyi házban	D) nem tudjuk
--------------------	------------------	---------------------	---------------

18. Melyik működött a visegrádi királyi palotában?

A) nyomda	B) koronaórség	C) bencés kolostor	D) pénzverde
-----------	----------------	--------------------	--------------

19. Mi Hunyadi Mátyás címerállata?

A) varjú	B) sas	C) holló	D) oroszlán
----------	--------	----------	-------------

20. Kinek a lánya volt Aragóniai Beatrix?

A) a spanyol királyé	B) a francia királyé	C) a nápolyi királyé	D) a szicíliai királyé
----------------------	----------------------	----------------------	------------------------

21. Melyik két stílus keveredik a palotaegyüttesben?

A) késő gótikus és reneszánsz	B) reneszánsz és rokokó	C) román és gótikus	D) historizáló és reneszánsz
-------------------------------	-------------------------	---------------------	------------------------------

22. Mit jelent a pergola?

A) tetőt	B) kioszkt	C) lugast	D) pavilont
----------	------------	-----------	-------------

23. Melyik szerzetesrend kolostora állt a palota mellett?

A) jezsuita	B) ferences	C) bencés	D) domonkos
-------------	-------------	-----------	-------------

24. Milyen fűszert használtak a vízi szárnyasok mellé?

A) rozmaring	B) szurokfű	C) izsóp	D) istenfa
--------------	-------------	----------	------------

25. Hova rejtőzött el Mátyás, ha nyugalomra vágyott?

A) a kerti lakba	B) a palotakápolnába	C) a hársfák alá	D) nem vágyott nyugalomra
------------------	----------------------	------------------	---------------------------

d. Drámapedagógia

A diákok csoportokban egy-egy, a visegrádi királyi palotához kapcsolódó történelmi eseményt jelenítenek meg dramatikus formában.

Előkészület: A feladatokat a diákoknak akár már az előkészítő órán, de legkésőbb aznap, az utazás kezdetén osszuk ki, hogy készülhessenek! Döntsük el, melyik csoport melyik eseményt kapja! Ha a

feladatot előre kiadjuk, segíthetünk a csoportoknak eldönteni az előadás formáját (szöveges jelenet, mozgásos jelenet, élőkép), ellenőrizni a szövegeket, illetve elkészíteni az esetleges kellékeket (táblák, jelmezek), de utóbbi semmiképpen sem kötelező.

Segédanyag: feladatlap az eseményekkel és a szerepekkel.

A helyszínen: A csoportok külön-külön készülnek fel. Ha alapvetően a helyszínen történnek az előkészületek, akkor a tanári segítségre itt lesz szükség. A csoportok bemutatják egymásnak az alkotásaikat, a többiek kitalálják, melyik eseményről van szó. Attól függően, hogy mennyi helybeni előkészület szükséges, fél–másfél órát vesz igénybe.

Ellenőrzés: Mindenképpen helyben és szóban is kell értékelni. Emeljük ki a történeti hűséget, a kreativitást és a csapatmunkát!

A kiosztandó feladatokat ld. a Mellékletben.

4. Forrásjegyzék

Vártörténet:

https://studhist.blog.hu/2017/07/12/a_visegradi_var_es_a_kiralyi_palota_tortenete

<https://varlexikon.hu/visegrad-kiralyi-palota>

Schulek János:

<https://memmdk.hu/esemenyek/evfordulok/ki-volt-schulek-janos-1872-1948-a-ket-vilaghaboru-kozotti-muemlekvedelem-egyik-epiteszere-emlekezunk>

Helyreállítás:

http://arch.et.bme.hu/arch_old/korabbi_folyam/18/18darago.html

<https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=11350>

Palota bemutatása: https://www.youtube.com/watch?v=TktaAosj_T0

PPT:

1. dia <https://varlexikon.hu/visegrad-kiralyi-palota> (galéria 37/82. kép)

<https://pazirik.hu/projekt/visegradi-kiralyi-palota-matyas-koraban-rekonstrukcios-makett/>

2. dia Google Maps

3. dia Google Maps

4. dia <https://www.youtube.com/watch?v=9WXCTdE9lkw&t=1s>

5. dia <https://varlexikon.hu/visegrad-kiralyi-palota#close> (1/82. kép)

6. dia <https://mng.hu/matyas-kiraly/>

7. dia <https://varlexikon.hu/visegrad-kiralyi-palota#close> (1/82. kép)

8. dia saját fotó

https://www.youtube.com/watch?v=TktaAosj_T0 kivágott kép

9. dia https://studhist.blog.hu/2017/07/12/a_visegradi_var_es_a_kiralyi_palota_tortenete

10. dia <https://varlexikon.hu/visegrad-kiralyi-palota> (galéria 37/82. kép)

https://www.youtube.com/watch?v=TktaAosj_T0 kivágott kép

11. dia https://www.kozterkep.hu/1484/herkules_kut_visegrad_giovanni_dalmata_1484.html#veto=467446

https://www.youtube.com/watch?v=TktaAosj_T0 kivágott kép

12. dia https://www.youtube.com/watch?v=TktaAosj_T0 kivágott kép

<https://varlexikon.hu/visegrad-kiralyi-palota> (72/82.)

13. dia <https://varlexikon.hu/visegrad-kiralyi-palota> (75/82.)

https://www.youtube.com/watch?v=TktaAosj_T0 kivágott kép

14. dia <https://varlexikon.hu/visegrad-kiralyi-palota> (81/82.)

https://studhist.blog.hu/2017/07/12/a_visegradi_var_es_a_kiralyi_palota_tortenete

15. dia <https://maps.hungaricana.hu/hu/HTITerkeptar/36134/?list=eyJxdWVyeSI6ICJ2aXNlZ3JcdTA-wZTFkliwgInNvcnQiOiAiUkVDTIVNln0>

16. dia Fortepan / Magyar Földrajzi Múzeum / Diagyűjtemény

17. dia <https://memmdk.hu/esemenyek/evfordulok/ki-volt-schulek-janos-1872-1948-a-ket-vilaghaboru-kozotti-muemlekvedelem-egyik-epiteszere-emlekezunk>

18. dia <https://memmdk.hu/esemenyek/evfordulok/ki-volt-schulek-janos-1872-1948-a-ket-vilagaboru-kozotti-muemlekvedelem-egyik-epiteszere-emlekezunk>

19. dia <https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=11350>

21. dia <https://csodahelyek.hu/2022/07/27/visegradi-kiralyi-palota/>

5. Melléklet

Nyomkeresés

Fedezzétek fel a visegrádi királyi palota termeit, kútjait, szobrait és kertjét a térkép és a leírások segítségével!

- Alkossatok öt csoportot az előzetesen megbeszéltek szerint! Minden csoport kap egy térképet és egy kitöltendő táblázatot. FIGYELEM: A TÉRKÉPEN NEM LÁTSZANAK A PALOTA SZINTJEI!
- Induljatok el a csoportotokkal különböző irányokba, és keressétek meg a térképen jelölt pontokat!
- Párosítsátok az egyes pontoknál talált tárgyakat a táblázatban szereplő leírásokkal: írjátok be a táblázatba a nevüket és a helyük sorszámát!
- Jól figyeljétek meg minden részletet, mert a későbbi feladatokban is lesz róluk szó!

Leírás	Név	Sorszám a térképen
Magyarország patrónáját ábrázoló vörösmárvány dombormű.		
Címertartó állatok előreugró fogakkal.		
Kék mintás patikárius edény, amiben kenőcsöket tartottak.		
I. Károly által tartott nemzetközi konferencia emléktáblája.		
Az a fegyveres, akinek szeméremkupakos nadrágja van.		
A legelterjedtebb, ám legcsillogóbb Hunyadi-címer helye.		
Bár bölcsőnek néz ki, mégis tisztálkodásra használták.		
Itt őrizték a drága fűszereket.		
Ahová a király is egyedül jár, de az ember itt sincs egyedül.		
A szakácsnak szüksége van egy növényre, amelyet vízi szárnyasok ízesítéséhez használhat.		
Egy különleges eszköz, amivel a gyertyát eloltják.		
Az a szoba, amelyben fakazettás mennyezet van.		
Ahol egymás közelében egy- és kétfarkú oroszlán látható.		
Ma itt láthatók a kutak megmaradt eredeti darabjai.		
Fűszer és gyógyszer: jó fejfájásra és étvágyjavításra, de elsősorban a konyhában pizza ízesítésére használják. Magyar neve...		

Képes krónika

A) változat

Készítsetek kisfilmet a visegrádi királyi palota látványosságairól!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy térképet és egy leírást a teendőkről.
- Keressétek fel a bejelölt öt helyszínt! Készítsetek a telefonotokkal rövid videókat, amelyeken ti és az adott látványosság is látszik!
- Lehetőség szerint mondjatok is róluk néhány fontos információt, vagy éppen meséljétek a benetek keltett benyomásról! Használjátok fel a bevezető órán tanultakat, illetve az előzetes felkészülés során gyűjtött ismereteket!
- Otthon vágjátok össze a felvételeket egy pár (legfeljebb öt) perces videóvá! Vágjatok alá zenét, esetleg feliratozzátok az egyes részeket!

A feldolgozandó látványosságok:

1. Herkules-kút
2. Oroszlános kút
3. Miről mesélnek a kályhák csempéi?
4. Beatrix fürdője
5. Fűszerkert

B) változat

Készítsetek kisfilmet a visegrádi királyi palota egyik fontos látványosságáról!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy térképet és egy leírást a teendőkről.
- Keressétek fel a csoportotok számára kijelölt helyszínt! Készítsetek a telefonotokkal rövid videókat, amelyeken ti és az adott látványosság is látszik!
- Lehetőség szerint mondjatok is róla néhány fontos információt, vagy éppen meséljétek a benetek keltett benyomásról! Használjátok fel a bevezető órán tanultakat, illetve az előzetes felkészülés során gyűjtött ismereteket!
- Figyeljétek arra, hogy a megadott szempontokat a videókban dolgozzátok fel! Emellett dobjátok fel a videót érdekességekkel, vicces elemekkel is!
- Otthon vágjátok össze a felvételeket egy pár (legfeljebb öt) perces videóvá! Vágjatok alá zenét, esetleg feliratozzátok az egyes részeket!

A feldolgozandó látványosságok és feldolgozásuk szempontjai:

1. csoport: Herkules-kút

- Milyen építészeti stílusban épült, és melyek a főbb elemei? Ki készítette?
- A palota mely részén található? Miért kerülhetett ide?
- Mutassátok be a kút szimbolikáját: kivel azonosították Herkulest és a hidrát Mátyás kortársai?
- Milyen egyéb szimbólumok díszítik a kútat?
- Mi állt a helyén?

2. csoport: Oroszlános kút

- Milyen építészeti stílusban épült, és melyek a főbb elemei? Melyik műhelyből származik?
- A palota mely részén található? Ki használhatta?
- Mutassátok be a kút szimbolikáját!
- Milyen fizikai jelenséget használ ki a díszítés?
- Kiknek a címerei láthatóak még rajta?

3. csoport: Miről mesélnek a kályhák cserépéi?

- Mire szolgáltak a cserépkályhák?
- A palota mely termeiben álltak?
- Miért volt fontos reprezentációs szerepük?
- Mi a különbség a Mátyás által rendelt és a többi cserépkályha között?

4. csoport: Beatrix fürdője

- Mi a különlegessége a fürdőnek?
- Milyen műszaki – fizikai – megoldásokat alkalmaztak?
- Mikor terjedtek el a hasonló fürdőszobák a világban?

5. csoport: Fűszerkert

- Mire jó egy kert egy palotában?
- Mely növényeket ismerhették akkor, és melyeket nem napjainkhoz képest?
- Mely fűszereket használjuk ma is?
- Milyen hiedelmek, praktikák kapcsolódtak a fűszerkertben lévő növényekről (pl. izsóp, rozmarin stb.)?

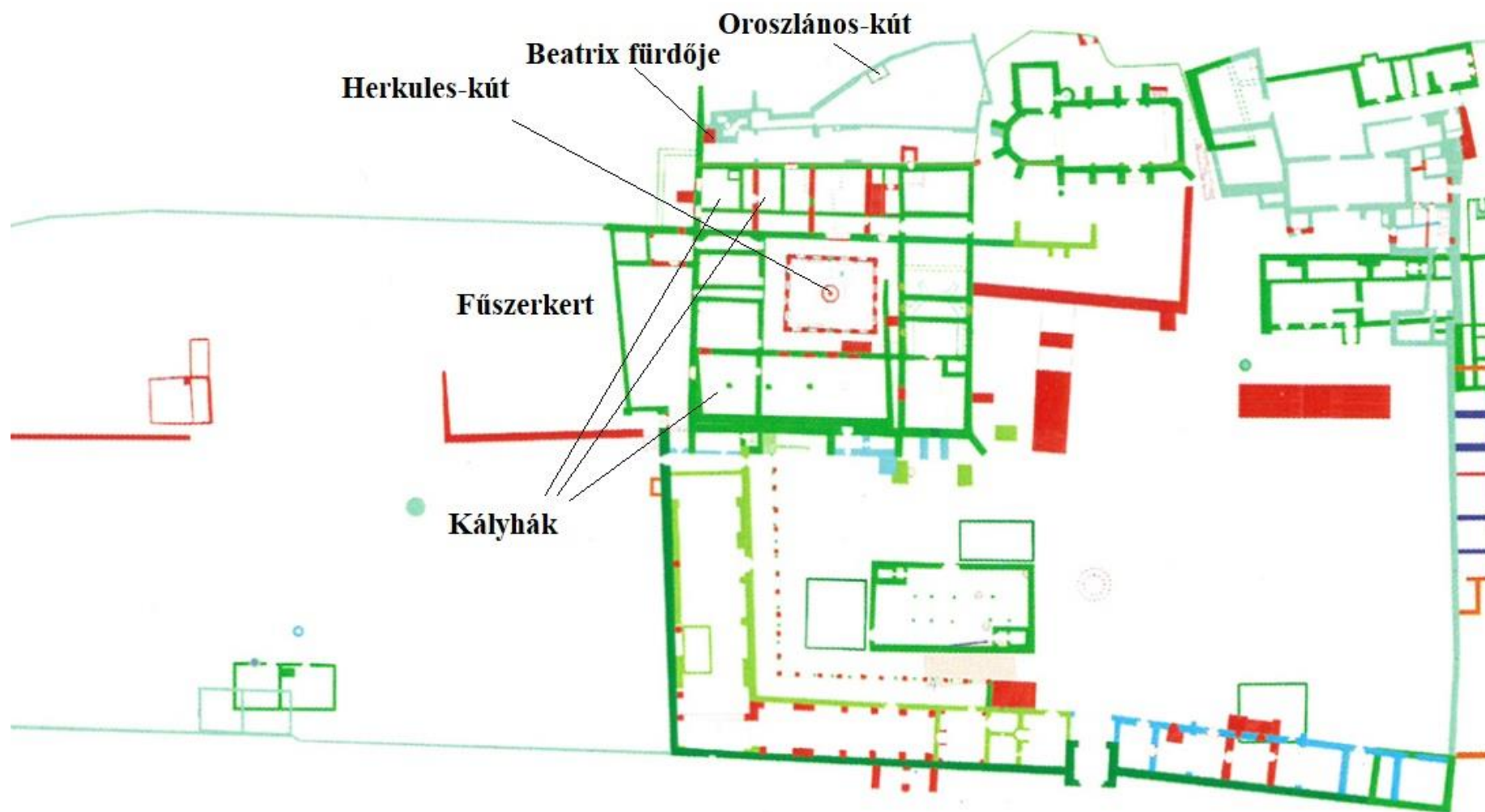
C) változat

Készítsetek a visegrádi királyi palota legfőbb látványosságait bemutató prospektust!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy térképet és egy leírást a teendőkről.
- Keressétek fel a bejelölt öt helyszínt! Készítsetek a telefonotokkal fotókat, amelyeken ti és az adott látványosság is látszik!
- Otthon rendezétek a fotókat két A4-es lapra, és írjatok közéjük ismeretterjesztő, ajánló, kedvcsináló rövid szövegeket! Legyen a végeredmény egy szép, nyomtatható kiadvány, amit ti is szívesen kézbe vennétek!
- A szövegek írásához használjátok fel a bevezető órán tanultakat, illetve az előzetes felkészülés során gyűjtött ismereteket! Az információk mellett írjatok a személyes élményeitekről, benyomásaitokról is!

A feldolgozandó látványosságok:

1. Herkules-kút – a kút szimbolikája és elhelyezkedése a palotán belül
2. Oroszlános kút – a kút szimbolikája és elhelyezkedése a palotán belül
3. Miről mesélnek a kályhák csempéi? – a cserépkályhák reprezentációs funkciója
4. Beatrix fürdője – mérnöki tudományok Mátyás udvarában
5. Fűszerkert – étkezés és gyógyítás Mátyás udvarában

Helyszíni kvíz / Tudáspróba

Most kiderül, mire emlékeztek a bevezető órán tanultakból és a királyi palotában látottakból! Válasszátok ki a helyes megoldást!

1. Melyik esemény zajlott a visegrádi királyi palotában?

A) Szent István koronázása	B) Zách Felicián merénylete	C) I. Károly halála	D) Mátyás halála
----------------------------	-----------------------------	---------------------	------------------

2. Ki készítette a Herkules-kutat?

A) Antonio Bonfini	B) Corvin János	C) Giovanni Dalmata	D) Oláh Miklós
--------------------	-----------------	---------------------	----------------

3. Miért indult meg a visegrádi királyi palota átépítése Mátyás uralkodása alatt?

A) a német-római császári cím elérése érdekében	B) a pápalátogatás miatt	C) III. Frigyes gúnylevele miatt	D) Aragóniai Beatrixszal kötött házassága miatt
---	--------------------------	----------------------------------	---

4. Mi volt Mátyás gályájának a neve?

A) Bucintoro	B) Beatrix	C) Victoria	D) Navicula
--------------	------------	-------------	-------------

5. Hol zajlottak a lovagi tornák Mátyás idejében?

A) A Duna partján	B) A tribün előtt	C) A palota udvarán	D) Nem voltak lovagi tornák
-------------------	-------------------	---------------------	-----------------------------

6. Kik építettek ismereteink szerint legelőször védműveket Visegrádon?

A) rómaiak	B) Szent István	C) IV. Béla	D) gótok
------------	-----------------	-------------	----------

7. Hol fogadta Mátyás előszeretettel a külföldi követeket?

A) a Herkules-kútnál	B) a palotakápolna előtti teraszon	C) a tribünnél	D) a Duna partján
----------------------	------------------------------------	----------------	-------------------

8. Mi a szakneve a fekete sereg nagy, fa pajzsának?

A) angolnyárs	B) pika	C) párta	D) pavéze
---------------	---------	----------	-----------

9. Kit jelképez a Herkules-kút Herkulese?

A) Hunyadi Jánost	B) Hunyadi Mátyást	C) Herkulest, a Hunyadi család őst	D) Corvin Jánost
-------------------	--------------------	------------------------------------	------------------

10. Milyen állat szobortöredékét találták meg a palota területén?

A) sárkány	B) sas	C) medve	D) griff
------------	--------	----------	----------

11. Ki találta meg a palota romjait?

A) Schulek Frigyes	B) Schulek János	C) Antonio Bonfini	D) Fadrusz János
--------------------	------------------	--------------------	------------------

12. Miből készült a visegrádi Madonna?

A) fából	B) gránitból	C) vörösmárványból	D) alabástromból
----------	--------------	--------------------	------------------

13. Melyik kútból folyt Oláh Miklós szerint ünnepnapokon bor?

A) Herkules-kút	B) Múzsák kútja	C) Oroszlános kút	D) egyikből sem
-----------------	-----------------	-------------------	-----------------

14. Mi működtette a palota szökőkútjait?

A) rabszolgák	B) motor	C) gravitáció	D) fogaskerekek
---------------	----------	---------------	-----------------

15. Ki építette a palotakápolnát?

A) I. Károly	B) I. Nagy Lajos	C) Hunyadi Mátyás	D) IV. Béla
--------------	------------------	-------------------	-------------

16. Ki lakott az alsóvár Vízi tornyában?

A) a pilisi ispán	B) a visegrádi várkapitány	C) Salamon	D) I. Nagy Lajos
-------------------	----------------------------	------------	------------------

17. Hol rendezték meg 1335-ben a visegrádi királytalálkozót?

A) a fellegrárban	B) az alsóvárban	C) a királyi házban	D) nem tudjuk
-------------------	------------------	---------------------	---------------

18. Melyik működött a visegrádi királyi palotában?

A) nyomda	B) koronaőrség	C) bencés kolostor	D) pénzverde
-----------	----------------	--------------------	--------------

19. Mi Hunyadi Mátyás címerállata?

A) varjú	B) sas	C) holló	D) oroszlán
----------	--------	----------	-------------

20. Kinek a lánya volt Aragóniai Beatrix?

A) a spanyol királyé	B) a francia királyé	C) a nápolyi királyé	D) a szicíliai királyé
----------------------	----------------------	----------------------	------------------------

21. Melyik két stílus keveredik a palotaegyüttesben?

A) késő gótikus és reneszánsz	B) reneszánsz és rokokó	C) román és gótikus	D) historizáló és reneszánsz
-------------------------------	-------------------------	---------------------	------------------------------

22. Mit jelent a pergola?

A) tetőt	B) kioszkot	C) lugast	D) pavilont
----------	-------------	-----------	-------------

23. Melyik szerzetesrend kolostora állt a palota mellett?

A) jezsuita	B) ferences	C) bencés	D) domonkos
-------------	-------------	-----------	-------------

24. Milyen fűszert használtak a vízi szárnyasok mellé?

A) rozmaryng	B) szurokfű	C) izsóp	D) istenfa
--------------	-------------	----------	------------

25. Hova rejtőzött el Mátyás, ha nyugalomra vágyott?

A) a kerti lakba	B) a palotakápolnába	C) a hársfák alá	D) nem vágyott nyugalomra
------------------	----------------------	------------------	---------------------------

Drámapedagógia

1. csoport: Török követ Mátyás udvarában

Ebben a feladatban egy, a visegrádi királyi palotában történt fontos esemény szereplőivé váltok. Játsszátok el, mutassátok be a többieknek!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy történelmi eseményt, annak leírását és a hozzá tartozó szerepeket.
- Osszátok ki a szerepeket! Nem kell feltétlenül minden csoporttagnak szerepelnie, lehetnek a „tömeg” részei, vagy csak az előkészületekben segítenek. Ha nem vagytok elegenden, nem kell minden szerepet kiosztani, találjátok ki, hogy a jelenet melyik részét adjátok elő!
- Találjátok ki a bemutatótok formáját! Rövid szöveges jelenet lesz: párbeszéd vagy vita két szereplő között, esetleg a tömeghez intézett beszéd? Mozgásos jelenet lesz: eljátsszátok a felvoulást, a harcot, vagy amit éppen a jelenet megkövetel? Élőképet készítenek: beálltok egy előre megtervezett, kifejező, hatásos pózba?
- Készüljete fel az előadásra! Írjátok meg az elhangzó rövid szövegeket, ha lesznek! Találjátok ki a mozgást, a mozdulatokat, a pózokat! Megpróbálhatjátok az öltözékekkel is kifejezni a kor hangulatát.
- Mutassátok be a többi csoportnak az alkotásotokat! Ne áruljátok el, miről van szó, azt nekik kell kitalálniuk!

Török követ Mátyás udvarában

„Miközben egy török követet a királyi udvaroncok a szokásnak megfelelően a városból a [visegrádi] palotába vezettek, hogy követi megbízatását előadja, és az a kapuban, honnan egyenesen erre a függőudvarra lehet látni, kissé megállt, s körülnézve megpillantotta ezt a pompázatos, ragyogó helyet és az udvari méltóságoknak részben a lenti, részben a király tartózkodási helyéül szolgáló fenti udvaron elhelyezkedő mérhetetlen tömegét, amint selyemmel, ezüsttel, arannyal áttört ruhákban tündököltek és nem kis részben (a mi szokásunk szerint) ezüstözött övekkel és kardokkal meg aranyláncokkal voltak ékesítve, hirtelen akkora csodálat és bámulat döbbsentette meg, hogy elfelejtette egész követi megbízatását, s míg a lépcsőkön a király színe elé feljutott, annak tekintete miatt, mely nagy, s mintegy vérrel befutott szemével rémületet keltett a ránézőben, a benne már azelőtt fogant félelem mind jobban és jobban elhatalmasodott rajta olyannyira, hogy hosszú hallgatás után csak ennyit tudott kinyögni: a császár [szultán] üdvözl, a császár [szultán] üdvözl. Mikor kérdezte a király, mást akarsz-e még, semmit sem felelt.” (Oláh Miklós *Hungária* című művéből, 1536)

Szerepek

Mátyás király: ül a trónján, várja a török szultán követét, fontos tárgyalásra készül.

Török követ: zavarodott, nem tudta, hogy a magyar király ilyen gazdag, s megdöbben a török udvarnál is szokatlan pompa.

Udvari népek: a nap eseménye a török követ látogatása, izgatottan várják, de csalódnak.

Udvarmester: felkonferálja a török követet.

2. csoport: Beatrix először érkezik meg a palotába

Ebben a feladatban egy, a visegrádi királyi palotában történt fontos esemény szereplőivé váltok. Játsszátok el, mutassátok be a többieknek!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy történelmi eseményt, annak leírását és a hozzá tartozó szerepeket.
- Osszátok ki a szerepeket! Nem kell feltétlenül minden csoporttagnak szerepelnie, lehetnek a „tömeg” részei, vagy csak az előkészületekben segítenek. Ha nem vagytok elegenden, nem kell minden szerepet kiosztani, találjátok ki, hogy a jelenet melyik részét adjátok elő!
- Találjátok ki a bemutatótok formáját! Rövid szöveges jelenet lesz: párbeszéd vagy vita két szereplő között, esetleg a tömeghez intézett beszéd? Mozgásos jelenet lesz: eljuttatjátok a felvonulást, a harcot, vagy amit éppen a jelenet megkövetel? Élőképet készítenek: beálltok egy előre megtervezett, kifejező, hatásos pózba?
- Készüljete fel az előadásra! Írjátok meg az elhangzó rövid szövegeket, ha lesznek! Találjátok ki a mozgást, a mozdulatokat, a pózokat! Megpróbálhatjátok az öltözékekkel is kifejezni a kor hangulatát.
- Mutassátok be a többi csoportnak az alkotásotokat! Ne áruljátok el, miről van szó, azt nekik kell kitalálniuk!

Beatrix először érkezik meg a palotába

Aragóniai Beatrix Itáliából érkezett Magyarországra, nézete szerint egy elmaradott országba. Mátyás mindent megtett a palota modernizálása érdekében, Beatrix lenyűgözésére, illetve azért, hogy felesége otthon érezze magát.

Szerepek

Mátyás: büszkén vezeti körbe feleségét a palotában, amely pazar kialakításáért nem kímélt semmilyen erőforrást.

Beatrix: semmi jót nem vár a „barbár” országtól, de a palota láttán leesik az álla, s minden hazájára emlékezteti.

Ünneplő tömeg: várják az új királynét, az itáliai asszonyt, s lelkesednek a pompás kutakért, épületekért.

3. csoport: Schulek János megtalálja a palota romjait

Ebben a feladatban egy, a visegrádi királyi palota történetében fontos esemény szereplőivé váltok. Játsszátok el, mutassátok be a többieknek!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy történelmi eseményt, annak leírását és a hozzá tartozó szerepeket.
- Osszátok ki a szerepeket! Nem kell feltétlenül minden csoporttagnak szerepelnie, lehetnek a „tömeg” részei, vagy csak az előkészületekben segítenek. Ha nem vagytok elegenden, nem kell minden szerepet kiosztani, találjátok ki, hogy a jelenet melyik részét adjátok elő!
- Találjátok ki a bemutatótok formáját! Rövid szöveges jelenet lesz: párbeszéd vagy vita két szereplő között, esetleg a tömeghez intézett beszéd? Mozgásos jelenet lesz: eljátsszátok a felvoulást, a harcot, vagy amit éppen a jelenet megkövetel? Élőképet készítenek: beálltok egy előre megtervezett, kifejező, hatásos pózba?
- Készüljete fel az előadásra! Írjátok meg az elhangzó rövid szövegeket, ha lesznek! Találjátok ki a mozgást, a mozdulatokat, a pózokat! Megpróbálhatjátok az öltözékekkel is kifejezni a kor hangulatát.
- Mutassátok be a többi csoportnak az alkotásotokat! Ne áruljátok el, miről van szó, azt nekik kell kitalálniuk!

Schulek János megtalálja a palota romjait

Schulek János már kora fiatalsága óta szeretné megtalálni a visegrádi királyi palotát, amelyet Oláh Miklós oly pazarnak festett le. Azonban ennek nyoma sincs, a várhegy alatt csak gyümölcsöskertek vannak. Hol kellene kezdenie? Kit tud meggyőzni?

Szerepek

Schulek János: lelkes építész, aki szeretné megtalálni a palota maradványait: Lelkesen győzködi a telektulajdonosokat, hogy engedjék meg egyetlen kutatóárok ásását.

Tulajdonos 1: az egészszet légvárnak tartja, s félti a jól termő gyümölcsfáit az ásástól, ezért elutasítja Schulek kérését.

Tulajdonos 2: idős asszonyként nehezére esett a kert gondozása, a fák gyümölcsét így sem tudja feldolgozni, ezért a lelkes őrültet látva megengedi az ásást a kert végében. Jót kuncog, hogy ha valami kincset találna a fiatalember, akkor abból neki is jut...

4. csoport: A V4-ek megalakulása

Ebben a feladatban egy, a visegrádi királyi palotában történt fontos esemény szereplőivé váltok. Játsszátok el, mutassátok be a többieknek!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy történelmi eseményt, annak leírását és a hozzá tartozó szerepeket.
- A ti csoportotok különlegessége, hogy kettő, egymásra felelő eseményt kaptatok. Próbáljátok meg a kettőt egyszerre, egymás mellé helyezve, egymás ellentéteiként bemutatni!
- Osszátok ki a szerepeket! Nem kell feltétlenül minden csoporttagnak szerepelnie, lehetnek a „tömeg” részei, vagy csak az előkészületekben segítenek. Ha nem vagytok elegenden, nem kell minden szerepet kiosztani, találjátok ki, hogy a jelenet melyik részét adjátok elő!
- Találjátok ki a bemutatótok formáját! Rövid szöveges jelenet lesz: párbeszéd vagy vita két szereplő között, esetleg a tömeghez intézett beszéd? Mozgásos jelenet lesz: eljátszátok a felvoulást, a harcot, vagy amit éppen a jelenet megkövetel? Élőképet készítenek: beálltok egy előre megtervezett, kifejező, hatásos pózba?
- Készüljete fel az előadásra! Írjátok meg az elhangzó rövid szövegeket, ha lesznek! Találjátok ki a mozgást, a mozdulatokat, a pózokat! Megpróbálhatjátok az öltözékekkel is kifejezni a kor hangulatát.
- Mutassátok be a többi csoportnak az alkotásotokat! Ne áruljátok el, miről van szó, azt nekik kell kitalálniuk!

A V4-ek megalakulása

Antall József magyar miniszterelnök (civilként történelem-magyar szakos tanár, könyvtáros) I. Károly visegrádi királytalálkozója alapján fel akarja éleszteni a regionális együttműködést Magyarország, Csehország és Lengyelország között. A keleti tömbből 1989/90-ben szabaduló országok sok hasonló gonddal küzdenek, együttműködésük elősegítheti fejlődésüket, kilábalásukat a szovjet tervgazdaságból, valamint csatlakozásukat Nyugat-Európához. 1991. február 15-én írták alá Visegrádon a közös nyilatkozatot a megalakulásról. A szövetség 1993-ban alakult V4-ekké, amikor Csehország szétvált Csehországgá és Szlovákiává.

Szerepek

Antall József: történelmi pillanat az 1335-ös kezdeményezés modern kori folytatására, regionális együttműködés kialakítása.

Vaclav Havel: csehszlovák köztársasági elnök, belső (cseh – szlovák) konfliktustól tépázottan, de félve a szovjet/orsz reakciótól, az együttműködés védelmi erejében bízva.

Lech Walesa: lengyel köztársasági elnök, a Szolidaritás szakszervezet vezetőjeként a kommunizmus végét jelképező ünnepélyes pillanatnak tekinti az eseményeket.

5. csoport: A legbecsesebb ajándék, amit Mátyás kapott

Ebben a feladatban egy, a visegrádi királyi palotában történt fontos esemény szereplőivé váltok. Játsszátok el, mutassátok be a többieknek!

- A már kialakult csoportokban dolgozzatok tovább! Minden csoport kap egy történelmi eseményt, annak leírását és a hozzá tartozó szerepeket.
- Osszátok ki a szerepeket! Nem kell feltétlenül minden csoporttagnak szerepelnie, lehetnek a „tömeg” részei, vagy csak az előkészületekben segítenek. Ha nem vagytok elegenden, nem kell minden szerepet kiosztani, találjátok ki, hogy a jelenet melyik részét adjátok elő!
- Találjátok ki a bemutatótok formáját! Rövid szöveges jelenet lesz: párbeszéd vagy vita két szereplő között, esetleg a tömeghez intézett beszéd? Mozgásos jelenet lesz: eljátszátok a felvoulást, a harcot, vagy amit éppen a jelenet megkövetel? Élőképet készítenek: beálltok egy előre megtervezett, kifejező, hatásos pózba?
- Készüljete fel az előadásra! Írjátok meg az elhangzó rövid szövegeket, ha lesznek! Találjátok ki a mozgást, a mozdulatokat, a pózokat! Megpróbálhatjátok az öltözékekkel is kifejezni a kor hangulatát.
- Mutassátok be a többi csoportnak az alkotásotokat! Ne áruljátok el, miről van szó, azt nekik kell kitalálniuk!

A legbecsesebb ajándék, amit Mátyás kapott

Mátyás a nápolyi aragóniai udvartól fokhagymát kapott ajándékba, amit a lehető legnagyobb hálával köszönt meg. Mátyás nagyon szerette a hagymaféléket, így élete talán legbecsesebb ajándékának tartotta a fokhagymát.

Szerepek

Mátyás: beszédében a hagymafélék egészségügyi hatásait dicséri, áradozik a fokhagyma új ízvilágáról.

Nápolyi követ: örül a király örömének, de ő maga még életében nem kóstolta a fokhagymát, így nem tudja értékelni a király örömét.

Beatrix: örül, hogy férje örül, de nem szereti a fokhagyma illatát, ezért kicsit kedvetlenül üldögél az asztalnál.